

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Omnes Fortunæ, omnes vrbium & hominum casus animo esse
pr[a]emeditandos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

voluit, & florentissimo detrahat? quod non eò magis aggrediatur & qua-
 tiat, quò speciosius fulget? quid illi arduum quidue difficile est? non una
 via semper, ne tota quidem incurrit. Modo nostras in nos manus ad-
 uocat, modo suis contenta viribus inuenit pericula sine auctore, nullum
 tempus exceptum est, in ipsis voluptatibus causa doloris oriuntur. Bel-
 lum, in media pace, consurgit, & auxilia securitatis in metum transeunt,
 ex amico inimicus, hostis ex socio. In subitas tempestates, hibernisq; ma-
 iores, agitur aestiua tranquillitas: sine hoste patimur hostilia; & cladis
 causas, si alia deficiunt, nimia sibi felicitas inuenit. Inuadit tempera-
 tissimos morbus, validissimos Phthisis, innocentissimos pœna, secretissi-
 mos tumultus.

Eligit aliquid noti casus, per quod velut oblitis vires suas inge-
 rat. Quidquid longa series, multis laboribus, multa Dei indulgentia stru-
 xit, id vnus dies spargit ac dissipat. Longam moram dedit malis prope-
 rantibus, qui diem dixit, horam, momentūq; temporis, evertendis im-
 perys sufficere. Esset aliquod nostra imbecillitatis solatium, rerūq; no-
 strarum, si tanta celeritate repararentur cuncta, quanta finiuntur. Nunc
 incrementa lente exeunt, festinat in damnum: nihil priuatum, nihil
 publicè stabile est: tam hominum, quam urbium fata voluuntur. Inter
 placidissimā, terror existit, nihilq; extra tumultuantibus causis, mala
 vnde minime expectantur, erumpunt. Quae, domesticis bellis, steterant
 regna, quae exteris, impellente nullo, ruunt. Quota quaq; felicitatem
 ciuitas pertulit? cogitanda ergo sunt omnia, & animus aduersus ea, quae
 possunt euenire firmandus. Exilia, tormenta, bella, morbos naufragia
 meditare, potest te patria, potest patriam tibi casus eripere: potest te
 in solitudinem abicere, potest hoc ipsum, in quo turba suffocatur, fieri
 solitudo. Tota ante oculos sortis humane conditio ponatur: nec quantum
 frequenter euenit: sed quantum plurimum potest euenire, presumamus
 animo, si nolimus opprimi, nec ullis inusitatis velut nouis obstupesceri. In
 plenum cogitanda fortuna est. Quotiens Asia, quotiens Achaia vrbes,
 vno tremore, ceciderunt? Quot oppida, in Syria? quot, in Macedonia,
 deuorata sunt? Cyprum quotiens vastauit haec clades? Quotiens in se
 Paphus corruit? frequenter nobis nunciati sunt totarum urbium inte-
 ruius: & nos, inter quos frequenter ista nunciantur, quota pars omnium
 sumus? Consurgamus itaq; aduersus fortuita, & quidquid inciderit, scia-
 mus non esse tam magnum, quam rumore iactetur. Ciuitas arsit opulen-
 ta, ornamentūq; Prouincialium, quibus & inserta erat, & excepta,
 vni tamen imposta, & huic non altissimo monti. Omnium istarum ciui-

IV.

tatum, quas nunc magnificas, ac nobiles audis, vestigia quoque tempus eradet. Non vides, quemadmodum, in Achaia, clarissimarum urbium iam fundamenta consumpta sint? nec quicquam extet, ex quo appareat, illas saltem fuisse? non tantum manufacta labuntur, non tantum humana arte atque industria posita vertit dies. Iuga montium disfluunt, tote desedere regiones. Operta sunt fluctibus, quae procul à conspectu maris stabant. Vastavit ignis colles, per quos elucebat: erofit & quondam altissimos vertices, solatia navigantium, ac speculas ad humilem arenam deduxit. Ipsius natura opera vexantur, & ideo, a quo animo, ferre debemus urbium excidia. Casura omnia extant: omnibus exitus manet; siue interna vi flatuque preclusi venti pondus, sub quo tenentur, excusserint: siue torrentium in abdito vis obstantia effregerit: siue flammarum violentia compagine soli ruperit: siue vetustas, à qua nihil tutum est expugnauerit minutatim: siue grauitas cali eiecerit populos, & situs deserta corruerit. Enumerare omnes factorum vias, longum est. Hoc unum scio; omnia mortalium opera, mortalitate damnata sunt: inter peritura, viuimus.

V.

Hac ego atque eiusmodi solatia admoneo Liberali nostro, incredibilis quodam patriae suae amore, flagranti: quae fortasse consumpta est, ut melius excitaretur. Sepe maiori fortuna locum fecit iniuria; multa ceciderunt, ut altius surgant, & in manus. Timagenes felicitati urbis inimicus aiebat, Romae sibi incendia ob hoc unum dolori esse, quod sciat meliora resurrectura, quam arsisent: in hac quoque urbe verisimile est, certaturos omnes esse, ut maiora certioraque, quam auisere, restituantur. Sui utinam diuturna, & melioribus auspicijs in eum longius condita. Nam huic colonia, ab origine sua, centesimus annus est, atas ne homini quidem extrema. Deducta in hanc frequentiam, loci oportunitate, conualuit. Quae tamen grauissimos casus intra spatium humanae pertulit senectutis.

VI.

Itaque formetur animus ad intellectum, patientiamque sortis suae, & sciat nihil inausum esse fortuna. Aduersus imperia illam idem habere iuris, quod aduersus imperantes: aduersus vrbes idem posse, quod aduersus homines. Nihil horum indignandum est. In eum intrauimus mundum, in quo his legibus viuatur. Placet? pare. non placet? quacumque vis exi. Indignare, si quid in te iniquè propriè constitutum est. Sed si haec imos summosque necessitas alligat, in gratiam cum fato reuertere, à quo omnia resoluuntur. Non est, quod nos tumulis metiaris, & his monumentis, quae viam disparia praetexunt. Aequat omnes cinis, impares nascimur, pares morimur. Idem de urbibus, quod de urbium incolis dico. Tam Ardea capta, quam Roma est. Conditor ille generis humani,

non na